

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

ผู้วิจัย : นายวิษณุกร นาคธน

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร.อภิรักษ์ จันตะนี ศศ.บ.,ศ.ม.,Ph.D.(Management)
: ผศ.ดร.ธีชชนันท์ อิศรเดช พธ.บ.,M.A.,Ph.D.(Pol.Sc.)

วันที่สำเร็จการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๓) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) หน่วยในการวิเคราะห์ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยพบว่า

(๑) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานคลังที่ยังไม่ครอบคลุมกับการปฏิบัติงานด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเพียงพอ อีกทั้งกฎหมายและระเบียบบางส่วนมีความล้าสมัยเนื่องจากใช้มาเป็นเวลานานไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยที่เกี่ยวข้องตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานคลัง

(๒) แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำหลักธรรมาภิบาลและหลักธรรมในพระพุทธศาสนาได้แก่หลักทิริโอตปปะที่มุ่งให้เกิดผลโดยตรงต่อเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตอันได้แก่ เรื่องความโปร่งใสและหลักสัพบุริสธรรมอันเป็นเรื่องของการรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักคน รู้จักกาลและรู้จักชุมชนซึ่งเป็นหลักการที่ใกล้เคียงกับหลักการบริหารในทางรัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ เช่น การวิเคราะห์ SWOT การวิเคราะห์โครงการ และการประเมินผลโครงการ เป็นต้น ประกอบกับเสริมสร้างหลักนิติธรรมหรือมิติด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานคลังของท้องถิ่นในเรื่องต่างๆที่จำเป็นให้มีความทันสมัย รัดกุมและยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบและอยู่บนพื้นฐานของความคุ้มค่าอย่างแท้จริง

นอกจากนั้นพัฒนาความเข้มแข็งของภาคประชาชนทั้งในรูปปัจเจกบุคคลและองค์กรต่างๆของภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักการมีส่วนร่วม ทั้งในด้านการร่วมรับรู้ ร่วมคิด

ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบและร่วมรับประโยชน์จากการพัฒนาโดยการปลูกฝังระบบคุณธรรม ทั้งในส่วนของครอบครัว วัดและโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้กลายเป็นวิถีชีวิตและจิตวิญญาณของความเป็นชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ไม่ใช่ดำเนินการเพียงให้ครบตามรูปแบบแต่ไม่ได้เข้าถึงสิ่งที่แก่นสารสาระของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

(๓) รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรใช้รูปแบบ นิติประชาธรรม ซึ่งหมายถึงการผสมผสานระหว่างการใช้กฎหมายที่เหมาะสม การส่งเสริมและพัฒนาคนหรือภาคประชาชาชนอย่างจริงจังบนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ได้มีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับการบริหารงานคลังในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

Dissertation Title : The Efficiency of Fiscal Administration of Local Administration Organization Base on Good Governance

Researcher : Mr. Witchugon Nakthon

Degree : Doctor of Philosophy (Public Administration)

Dissertation Supervisory Committee : Associate Prof.Dr.Aphinant Chantanee
B.A.,M.A.,Ph.D.(Management)
Asst.Prof.Thachanant Issaradet
B.A.,M.A.,Ph.D.(Pol.Sc.)

Date of Graduation : 30 March 2016

Abstract

This research aims are (1) to study the problems and difficulties in the administration of local government finance. (2) the effective inventory management guideline base on the principle of good governance of local authorities (3) to offer a powerful inventory management base on good governance of the organization.

The research are combined (Mix Methods Research) both qualitative research (Qualitative Research) and quantitative research (Quantitative Research) unit of analysis, including all forms of local government in the province of Pra Nakhon Si Ayutthaya.

The results showed that

(1) barriers in the administration of local governments that legal issues related to the management issues that do not cover the operational aspects of local government finance adequately. The law and regulations, some are obsolete because for a long time does not correspond to changing circumstances and problems with the efficiency of law enforcement agencies involved, as well as personnel related to inventory management.

(2) Effective inventory management guidelines based on good governance of the organization. Should the good governance and the principles of Buddhism include the modesty cover aimed at the direct effect of such honesty. Transparency and fairness as a matter of principle Sappuris know why people ever know about the community and recognize a principle similar to that in the state of modern scientific management principles such as SWOT analysis, project analysis. And evaluation of projects, etc. Moreover, strengthening the rule of law or legal dimension and give law enforcement more effective. This will lead to the development of laws and

regulations related to the management of local issues in question needed to be modern. Strong and Flexible In order to be an effective tool. Create transparency Responsibility and on the basis of a truly worthwhile.

(3) The effective inventory management based on the principles of good governance of local governments should take the form of civil justice laws. Which refers to the combination of the appropriate legislation. To promote and develop human or civil rights to vigorously on the basis of religious principles that have been applied to the management issues in the context of local government systems.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่ายด้วยกัน ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.อภิวัฒน์ จันตะนี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีในทุกขั้นตอนของการวิจัยด้วยความเป็นกัลยาณมิตรอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไปและ ผศ.ดร.ธัชพันธ์ อิศรเดชในการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์หลายประการทำให้งานวิจัยมีความชัดเจนเป็นระบบยิ่งขึ้น ขอกราบบน้อมสการพระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ,ดร.ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย) ที่ได้ให้ความเมตตาอนุเคราะห์ในงานด้านธุรการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักธรรมที่ควรประยุกต์ใช้ในการวิจัย กราบบน้อมสการพระสุทธิพงษ์เมธี เจ้าคณะอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรีและพระมหาบุญรอด มหาวิโร เลขาธิการเจ้าคณะอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้กรุณาแนะนำและอธิบายหลักธรรมที่เหมาะสมในการประยุกต์กับเรื่องที่วิจัย

ขอกราบบน้อมสการพระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขอขอบคุณศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสงค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.จักร์ พันธุ์ชูเพชร ภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรและรองศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ อาจารย์ประจำภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายธนา ยันตรโกวิท ท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางสาวกาญจนา บุญเกษม ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสันติ จิตต์ปราณีชัย ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสุชน ภัยอิราช นายอำเภอพระนครศรีอยุธยา นายประสาน มหามนตรี ท้องถิ่นอำเภอบางปะอิน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการคลังในฐานะผู้กำกับดูแลและตรวจสอบ การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอขอบพระคุณนางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา นายธนรัตน์ จรัสศรี รองปลัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา นายธงชัย ศรีจันแก้ว นายกเทศมนตรีเมืองผักไห่ อ.ผักไห่ นายเสกสรร ไกรสดับ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านกรด อ.บางปะอิน นายปรีชา ดัสตุล นายกเทศมนตรีตำบลบางนมโค อ.เสนา นายอดิศักดิ์ บุญรอด นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหันตรา อ.พระนครศรีอยุธยา นายชวลิต หามนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองไม้ซุง อ.อุทัย นายสมศักดิ์ สุขประเสริฐ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคาน หาม อ.อุทัย นายสุฤษ ไชยชิต ปลัดเทศบาลตำบลบางนมโค อ.เสนา นายสมยศ แยมนิยม ปลัดเทศบาลตำบลราชคราม อ.บางไทร นายธัชชนนท์ แสงวงบุญ ปลัดเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อ.บางบาล นางสาวสิริกานต์ สิทธิชนแก้ว ปลัดเทศบาลตำบลบ้านกรด อ.บางปะอิน นายอมรพันธ์ ตรีเมฆ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้ซุง อ.อุทัย นางภัคพร กระพี้ ผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาลตำบลบางนมโค อ.เสนา นางมณี ศรีทอง ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลราชคราม

อ.บางไทร นางฉวีวรรณ สีนาคผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อ.บางบาล ที่กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนของผู้บริหารท้องถิ่นและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ทำให้ได้รับทราบข้อมูลเชิงลึกในฐานะผู้เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์อย่างแท้จริง

ขอขอบพระคุณนายสิงห์ชัย เรืองขจร กำนันตำบลพิตเพ็ญ อ.มหาราช และประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายเฉลิม ศุภศรี กำนันตำบลลาดชะโด อ.ผักไห่ นายธงชัย นัยเนตร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕ ตำบลลาดชิด อ.ผักไห่ นายสมชาติ จริตธรรม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕ ตำบลจักราช อ.ผักไห่ นายสมพงษ์ พานสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ ตำบลลาดชิด อ.ผักไห่ นายเกษมศักดิ์ สุทธิประเสริฐ ราษฎรหมู่ที่ ๑ ตำบลหัวเวียง อ.เสนา อดีตสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหัวเวียง อ.เสนา ในฐานะผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชนที่กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนของผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ทำให้ได้รับทราบข้อมูลเชิงลึกในฐานะผู้เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ได้รับข้อมูลอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผศ.ประสงค์ รั้ววาทีน อดีตประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาจารย์อัศวินทร์ ศาสนพิทักษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อาจารย์สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ในฐานะนักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่น ที่ได้ให้ความเห็นในทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ,ดร ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร(วังน้อย) รศ.ดร.อภิวัฒน์ จันตะนี อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รศ.ดร.จักษ์ พันธุ์ชูเพชร ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวรและอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดร.วรุฒ ทวีศรี สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย นางชุตติกาญจน์ ทองชมพูขออดีตคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางสาวกัญญา อติตโต หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายพินิจ ศิริยุทธ์ ประจำสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอดีตปลัดเทศบาลตำบลนครหลวง นายประสาน ดัสตุล รองนายกเทศมนตรีตำบลบางนมโค นายธีรชาติ ทาดัน หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายบัณฑิต กริฑาธร เจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามระดับชำนาญการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายปราโมทย์ สังข์ทอง วิศวกรชำนาญการ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายภวัต นิตยโชติ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ที่กรุณา

(๗)

ได้ให้ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการบริหารงานคลัง
ที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กล่าวนามในที่นี้ซึ่งได้มีส่วนช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้
สำเร็จลงด้วยดี

วิชชุกร นาคธน

กันยายน ๒๕๕๘